

statuis lapis pertusus (1), ad quem veniunt Judaei singulis annis et unguunt eum et lamentant secum gemitu, et vestimenta sua scindunt et sic recedunt.» Ἐκ τούτου φαίνεται ὅτι εἶχε συγχωρηθῇ εἰς τοὺς Ἑβραίους νὰ ἐπισκέπτονται ἅπασι τοῦ ἔτους τὸν ναόν.

Ὁ Ἀμμιανὸς Μαρκελλῖνος L, XXIII λέγει ὅτι τὸ 361 μ. Χ. ὁ Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης ὅπως ψεύσῃ τὰς προφητείας ἠθέλησε ν' ἀνεγείρῃ εἰς τὸ μέρος τοῦτο λαμπρὸν ναόν, ἀλλ' ὅτι πῦρ θεῖον ἐξερχόμενον ἐκ τῶν τοῦ ναοῦ ὑπογείων κατέκαie τοὺς ἐργάτας. Ἀφίνομεν εἰς τοὺς ἐνασχολουμένους περὶ τὰ τριαῦτα νὰ ἐξηγήσωσι τὸ περιστατικὸν τοῦτο διὰ πολλῶν, ἀναφέροντες ἀπλῶς ἱστορικὰς γνώμας καὶ λέγομεν ὅτι ἡ φυσικὴ αἰτία, δηλαδὴ ἡ συγκοινωνία τοῦ ἔξω ἀέρος μὲ τὸν κλεισμένον πρὸ πολλοῦ εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ ναοῦ ἐπροξένοι τὰς ῥήξεις, αἵτινες ἦσαν θανατηφόροι πρὸς τοὺς ἐργάτας. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι τὸ σχέδιον τοῦ Ἰουλιανοῦ δὲν ἐβλήθη εἰς ἐνέργειαν, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον αἱ ἐπισωρευθεῖσαι ἀκαθαρσίαι τῆς πόλεως ἐσκέπασαν πᾶν ἔχνος τοῦ ναοῦ.

Τὸ 636 ὁ Καλήφης Ὁμέρ ἐζήτησε νὰ μάθῃ ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους τὸν τόπον εἰς ὃν εὕρισκετο ὁ λίθος, ἐφ' οὗ ὁ Ἰακώβ ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν του ὅτε εἶδε τὴν ὀπτασίαν τῆς κλίμακος.

Οἱ Ἰουδαῖοι εἴτε ἐξ ἀγνοίας εἴτε μὲ σκοπὸν τινὰ τῷ ἐδειξαν τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ ναὸς τοῦ Σολομῶντος. Ὁ δὲ Ὁμέρ πιστεύσας χωρὶς νὰ σκεφθῇ καὶ ὅτι ἡ ὀπτασία ἔσχε χώραν εἰς Βαθθὲλ, ἐκαθάρισε τὸν τόπον καὶ ἐκτίσεν ἀξιόλογον τζαμίον, τὸ ὁποῖον μετὰ 50 ἔτη κατέστρεψε καὶ ἀνήγειρεν ὁ Ἀβδ-ελ Μέλεκ υἱὸς τοῦ Μερουάν, πρὸ πάντων θέλων νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς Μωαμεθικοὺς νὰ μεταβαίνουν διὰ προσκύνημα εἰς Μεκκάν, ἧς ἐβασίλευεν ὁ υἱὸς του Ἰβρ Ζαβιέρ. Τούτου ἕνεκεν μετεχειρίσθη ὅλην τὴν δυνατὴν πολυτέλειαν· 100,000 Δουκάτων ἐξοδεύθησαν μόνον εἰς χρυσομένον χαλκόν, ὅστις ἐχρησίμευσε διὰ τὸν θόλον τοῦ Τζαμίου.

Τὸν 8ον μ. Χ. αἰῶνα τὸ Τζαμίον ὑπέφερεν ἐκ σεισμοῦ καὶ ἀνωκοδομήθη καίτοι μὲ ὀλιγωτέραν λαμπρότητα τὸ 1099, λέγει ὁ Γουλιέλμος Ἀρχιεπίσκοπος Τύρου. Οἱ σταυροφόροι ἐκυρίευσαν τὸν τόπον, φρονεῦσαντες ὑπὲρ τὰς δέκα χιλιάδας Μουσουλμάνων καὶ μετεποίησαν εἰς ναὸν τὸ Τζαμίον. Ὁ δὲ Γοδεφρείδος ἔδωκε τὸν ναὸν εἰς τοὺς Αὐγουστίνους μὲ μεγάλα προνόμια καὶ μετωνομάσθη templum domini· οἱ δὲ ἱππῶται οἱ λεγόμενοι Templiers φέρουν ἐξ αὐτοῦ τὸ ὄνομα των. Ἡ ἐκκλησία ἦν αὐτοὶ εἶχον

ἐγείρει πρὸς βορρᾶν τοῦ τζαμίου κατεστράφη τὸ 1187 ὑπὸ τοῦ Σαλαδίνου, ὅστις μετωνόμασε τὸν ναὸν Haram El Cherif Χαράμ ελ Σερίφ, καὶ ἐκτοτε μένει τοιοῦτος, ὅπως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ κατακτητοῦ.

Οὕτω ἔχων ἱστορικὴν τινα ιδέαν ὁ ἀναγνώστης δύναται νὰ εἰσέλθῃ ὁμοῦ μὲ ἡμᾶς εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ἵαν τὴν περιγραφὴν δίδομεν εἰς τὸ ἐπόμενον κεφάλαιον.

(Ἀκολουθεῖ.)

Τ. Θ. ΜΑΡΟΥΤΗΣ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.

Ο ΠΡΟΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Βουλόμενος νὰ συντελέσῃ τὸ καθ' ἑαυτὸν εἰς τὸ ἐθνικὸν ἔργον τῆς ὀρθῆς παιδείας τῆς καθ' ἡμᾶς νεολαίας, προσκαλεῖ τοὺς ἀρμοδίους λογίους νὰ συμπράξωσι διὰ τοῦ ἐπὶ τούτῳ συνισταμένου διαγωνισμοῦ, οὗτινος, τὸ θέμα ὀρίζεται ὡς ἑξῆς.

«Ποῖαι αἱ ἐλλείψεις τῆς κατωτέρας καὶ μέσης δημοσίας παιδείας ἐν Ἑλλάδι; πόθεν ἐκάστη αὐτῶν προέρχεται, ἀν' ἐκ τῶν νόμων, ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς ἢ ἐξ ἄλλων λόγων; ποῖα τὰ ἄμεσα καὶ ἔμμεσα ἀποτελέσματα τῶν ἐλλείψεων τούτων εἰς τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν διάπλασιν τῆς νεολαίας; καὶ τίς ἡ ἐπιρροή αμφοτέρων ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῆς κοινωρίας; τέλος ποῖα τὰ καταλληλότερα θεραπευτικὰ μέσα;»

Τὸ συμβούλιον δὲν ἠθέλησε νὰ ὀρίσῃ τὰ πολυάριθμα ἰδιαίτερα ζητήματα, τὰ ὁποῖα γεννᾷ τὸ σπουδαῖον καὶ μέγα γενικὸν πρόβλημα· τὸ μὲν, διότι ὁ ὀρισμὸς τῶν ζητημάτων θὰ ὑπεδήλου τὴν ἰδίαν γνώμην τοῦ Συμβουλίου περὶ τῆς φύσεως, τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς σπουδαιότητος τῶν ὑπαρχουσῶν ἐλλείψεων καὶ ἀναγκῶν, ἐν ᾧ τοῦτο εἶναι μέρος οὐσιῶδες τοῦ λυτέου προβλήματος, τὸ δὲ, διότι ὁ προσδιορισμὸς ἠδύνατο νὰ περιορίσῃ τὴν ἐξέτασιν καὶ μελέτην τῶν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ἀποδυσθεμένων μόνον εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ὀρισθέντα ἀντικείμενα, ἐν ᾧ δυνατόν νὰ ὑπάρχωσι πλεονέστερα καὶ πλειοτέρου λόγου ἕξια.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἔκρινε καλὸν ν' ἀφήσῃ εἰς τοὺς διαγωνισθεμένους πλήρη ἐλευθερίαν ἐρεῦνης, ἐκτιμήσεως καὶ καταδείξεως τῶν κακῶς ἐχόν-

νίου τοῦ Εὐσεβοῦς. Ἰδε Sauley voyage en Syrie et autour de la mer morte. Σελ. 206.

(1) Ὁ τρυπημένος λίθος λέγουσιν ὅτι εἶναι τὸ ἀλιώνιον τοῦ Ὁρβάνου ἐφ' οὗ ἐτίθη ἡ Κιβωτός.

των. Εἰς αὐτοὺς ἀνήκει, διατρέχοντες τὴν εὐρείαν χώραν τοῦ προβλήματος, τὴν διαμόρφωσιν τῶν δημοσίων διδασκόντων, τὸν ἐσωτερικὸν ὀργανισμόν τῶν διδασκτικῶν κατзστημάτων, τὴν ἐγγύθεν καὶ πόρρωθεν ἐποπτεῖαν καὶ ἐπιτήρησιν αὐτῶν, τὴν ὑποχρεωτικὴν μαθητεῖαν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, τὴν δωρεὰν διδομένην μέσθην παιδείαν, τὰ τῆς παραδοχῆς τῶν ἐξετάσεων καὶ τῆς ἀπολύσεως τῶν μαθητῶν, τὴν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς ἐπίβλεψιν καὶ πειθαρχίαν αὐτῶν, τὰ ἀντικείμενα τῆς διδασκαλίας καὶ τὴν ταξίν αὐτῶν, τὰ ἐν χρήσει βιβλία καὶ τὰ ἄλλα διδασκτικὰ μέσα, τὸν ἐν γένει τρόπον τῆς παραδόσεως καὶ τὴν ἰδιάζουσιν εἰς ἕκαστον τῶν μαθημάτων μέθοδον, καθὼς καὶ τὸν ὀργανικὸν σύνδεσμον τοῦ δημοτικοῦ σχολείου μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ τούτου μετὰ τοῦ γυμνασίου κτλ. ν' ἀνακαλύψωσι τὰς ἐλλείψεις, ν' ἀποδείξωσι τὴν ὑπαρξίν των καὶ τὰ βλαβερά ἐπακολουθήματα καὶ νὰ προτείνωσι τοὺς τρόπους τῆς θεραπείας, ὑποστηρίζοντες αὐτοὺς καὶ διὰ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δοκιμωτέρων συστημάτων καὶ τῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν ἀποτελεσμάτων.

Τὸ συμβούλιον γνωρίζει τὴν μεγάλην τοῦ τεθέντος προβλήματος ἔκτασιν καὶ διὰ τοῦτο ἐκτείνει τὴν ἐλευθερίαν τῶν διαγωνισθησομένων καὶ μέχρι τοῦ τρόπου καθ' ὃν θὰ πραγματευθῶσι τὴν ὕλην. Δύνανται εἰς τὴν συγγραφὴν των ἢ νὰ συμπεριλάβωσι, διὰ νὰ καταστήσωσιν αὐτὴν πληρεστέραν, ὅλα τὰ σημεῖα καὶ ζητήματα, ἐκφέροντες αὐτὰ ἐπὶ τὸ γενικώτερον, ποιοῦντες χρῆσιν συντομωτέρου λόγου καὶ δίδοντες εἰς τὸν ἀναγνώστην ἀφορμὴν εἰς σκέψεις πλειότερας, ἢ νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὰ κυριώτερα καὶ σπουδαιότερα τῶν ζητημάτων, καὶ διὰ τοῦτο νὰ τὰ πραγματευθῶσιν ἐκτενέστερον, καὶ ἀκριβέστερον. Ἐν μόνον περὶ τῆς, ὅτι αἱ πραγματεῖαι πρέπει νὰ ἐπιστήσωσιν ἰδιαιτέρως προσοχὴν εἰς τὰ ἡθοποιὰ μέσα τῆς ἐκπαιδεύσεως, συμφώνως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ προβλήματος, ὅστις θέλει ὅχι μόνον νὰ ἐκμυθάνωσιν οἱ μαθηταὶ ταχύτερον καὶ τελειότερον τὰ ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις διδασκτέα μαθήματα, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξέρχωνται τελειότεροι τὴν ἀγωγὴν. Ἡ μέλλουσα νὰ δικάσῃ τὰς συγγραφὰς ἐπιτροπὴ θέλει λάβει ἰδίως ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας των τὸ ἀρεσκτον τοῦτο στοιχεῖον τῆς ἀληθοῦς παιδείας.

Οἱ δὲ ὅροι τοῦ διαγωνισμοῦ εἶναι οἱ ἐξῆς:

α) Εἰς τὸν συγγράψοντα τὸ κατὰ τὸ ἡγούμενον θέμα σκοπιμώτατα τὰ ἐν αὐτῷ ζητήματα λυόν πόνημα ἀπονέμεται ἄθλον ἐκ δραχμῶν δισχιλίων καὶ πεντακοσίων· τοῦτο δὲ τὸ ποσὸν ἀπὸ τοῦδε κατετέθη ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν.

β) Προθεσμία παρέχεται τοῖς διαγωνισθησομέ-

νοις διετῆς, ἀρχομένη τῇ 15 Ὀκτωβρίου ε. ε. καὶ λήγουσα τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1871.

γ) Τὰ διαγωνίσματα, εὐαναγνώστως γεγραμμένα, ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας παραδίδονται εἰς τὸ προεδρεῖον.

Τὰ δὲ δυσανάγνωστα οὐδὲλως λαμβάνονται πρὸ ὀφθαλμῶν.

Πρέπει δὲ νὰ φέρωσιν ἐπιγεγραμμένον ῥητόν τι καὶ δελτίον δεόντως προσηρτημένον, ἐσφραγισμένον καὶ φέρον ἐντὸς τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγγραφέως.

Τὰ χειρόγραφα τῶν διαγωνισμάτων δὲν ἐπιστρέφονται εἰς τοὺς συγγραφεῖς αὐτῶν.

δ) Ἡ δικάσουσα τὰ διαγωνίσματα ἐπιτροπὴ εἶναι ἑπταμελὴς καὶ σύγκριται ἐκ τριῶν συμβούλων τοῦ Συλλόγου καὶ τεσσάρων ἐκ τῶν ἐνταῦθα ἁρμοδίων λογίων, οὓς ἤθελεν ἐκλέξει τὸ Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου.

Ἡ δὲ ἀγωνοδικία περὶωθήσεται ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀρχομένων τῇ 16 Ὀκτωβρίου 1871.

Ἡ περὶ τοῦ βραβευθησομένου πονήματος ἑκθεσις ἀναγνώσθησεται δημοσίᾳ, ἡ δὲ ἀποσφράγις τοῦ δελτίου, ἡ κήρυξις καὶ ἀπονομὴ τοῦ βραβείου γενήσονται τὴν δευτέραν Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου 1872.

ε) Τὸ βραβευθησόμενον πόνημα θέλει δημοσιευθῇ δαπάνῃ τοῦ Συλλόγου, ὅστις μέλλει νὰ ὀρίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν τυπωθησομένων ἀντιτύπων, ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνατυπώσεως καὶ τῆς ἰδιοκτησίας εἰς τὸν συγγραφέα, εἰς ὃν θέλουσι δοθῇ δωρεὰν διακόσια ἀντίτυπα.

ς) Ἄν τινες τῶν κυρίων καθηγητῶν, διδασκάλων ἢ τῶν ἄλλων λογίων, μὴ βουλόμενοι νὰ μετέσχωσι τοῦ διαγωνισμοῦ, προαίρουσιν νὰ φωτίσωσι, δι' ἀποικωνδήποτε κοινοποιήσεων, τὸ Συμβούλιον ἢ τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀγωνοδικῶν, ὁ Σύλλογος θέλει δεχθῇ εὐγνωμόνως τὰς γνώμας αὐτῶν καὶ ἀνωνύμως διευθυνομένας αὐτῷ.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1869.

(Γ. Σ.) Ὁ ἀντιπρόεδρος

(ὑπογ.) Γ. Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ.

Ὁ Γραμματεὺς
(ὑπογ.) Γ. Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝ. ΓΛΩΣΣΗΣ.

Ὁ ΠΡΟΣ ΔΙΔΑΞΕΙΝ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΣΤΑΔΟΓΟΣ

Βουλόμενος νὰ συντελέσῃ τὸ καθ' ἑαυτὸν εἰς τὴν